Г. Наріжна

Elk Панас на узліссі кізку пас

бібліотека українського мистецтва

uartlib.org

ІРИНА НАРІЖНА

ЯК ПАНАС НА УЗЛІССІ КІЗКУ ПАС

ЧЕТВЕРТЕ ВИДАННЯ

НАШИМ ДІТЯМ ОПЛДМ

ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ
ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

Торонто, Онт., Канада

1973

Обкладинка та ілюстрації мистця Едварда Козака

Всі права застережені

Printed by
HARMONY PRINTING LTD.
3194 Dundas Street West, Toronto, Ont., Canada

Був собі хлопчак маленький, звавсь Панас.
Вітром чесана чуприна,
У руці гнучка лозина —
Ген, за полем на узліссі кізку пас.

Та й була ж та кізка вперта, на біду!
Іншим разом, як захоче,
Не до вечора — до ночі
Все пасеться, а додому — "не піду!"

Вже й за мо́туз, і за роги, і за хвіст
Тягне кізоньку хлопчина,
А вона лиш вигне спину,
Бородою лиш затрусить — та й у ліс!

А відтіль як почне:
— "Ме-ме-ме, ме-ме-ме,
Тут низькі дерева,
Тут солодка трава,
Не зама́ниш ти звідси мене!"

Тож отак і цеї днини зникла — ач!
І благав її, сварився,
І гонив, аж утомився,
Сів знесилений під дубом та й у плач...

А із лісу, з-за берези зайчик — плиг!
Вушка вгору підіймає,
На Панаса поглядає,
Навіть сліз собі обтерти той не встиг.

— "Добрий день тобі, Панасе, добрий день!
Що сумний під дубом робиш,
Чом слізьми землицю кропиш,
Чом не чуть твойого сміху ні пісень?"

— "Як мені пісні співати, ох-ох-ох!
Он коза в село не хоче,
Бути тут мені до ночі?"
Покотились густо сльози, мов горох.

Каже зайчик: — "Тільки й горя? Шкода сліз!
А подай мені лозину —
Як прочухаю їй спину,
І довіку не захоче більше в ліс!"

Та й побіг козу вигонити з кущів.
— "От, ледащице погана,
Так свого шануєш пана?
Чуєш, геть мені додому, та мерщій!"

А коза вщипнула листя — хрум-хрум-хрум...
У траву втопила ноги,
Націляє гострі роги —
Хочеш мірятись зо мною, хочеш? Нум!

А тоді як почне:
— "Ме-ме-ме, ме-ме-ме...
Тут низькі дерева,
Тут солодка трава,
Не заманиш ти звідси мене!"

Бідний зайчик налякався так, що ох!
Міцно-міцно щулить вушка
До сіренького кожушка,
Сів під дубом до Панаса, плачуть вдвох.

Аж на них тут раптом з дуба — жолуді!
Зайчик з остраху й не диха,
Слізоньки ковтає стиха —
Де б порадоньки шукати їм в біді?

А тим часом і вивіронька — скакіць!
— "А, ріднесенькі! Здорові!
Плачете чогось? Та що ви?
Чим засмучені, зажурені такі?"

—"Як же нам не сумувать, скажи сама!
Недалеко вже до ночі,
А коза в село не хоче —
Ну, і помочі нізвідки нам нема!"

Та й заплакали ще дужче, голосніш.
А вивіронька: — "От, лихо,
Годі, годі, — лусну з сміху!
З-за кози дурної сльози, та які ж!

Я сама її додому пожену.
Як візьму оцю лозину,
Як прочухаю їй спину,
Буде слухатись відразу так, що ну!"

Та до лісу за козою тільки — скок!
А коза схилила роги,
У траву втопила ноги,
Вперлась, трусить бородою — й ні на крок.

А тоді як почне:
— "Ме-ме-ме, ме-ме-ме...
Тут низькі дерева,
Тут солодка трава,
Не заманиш ти звідси мене!"

Налякалася вивіронька — ах, ах!
Трохи-трохи не зомліла,
Біля зайчика присіла,
До Панаса притулилася в сльозах.

І сидять вони під дубом сумно втрьох.
Ревно плачуть, нарікають,
Що робить, самі не знають,
Тільки й чути щохвилини 'ох" та "ох".

Хто ж це з лісу на узлісся знов біжить?
Хто хвостом таким пухнатим
Взявся стежку замітати?
Як лисички не впізнати в тую ж мить?

Ось добігла, де стояв старий наш дуб.
Добрим вечором віталась,
Пильно-пильно придивлялась:
— "Що, Панасику-сердего, ниє зуб?

Ну, а ви, малі, сумуєте чого?
Що нема в гаю капусти.
Що жолудиків не густо?
Чи злякалися, настрашились кого?"

Обізвався тут крізь слізоньки Панас:
—"Бо коза в село не хоче!
Що ж, нам бути тут до ночі?
Не обідав, не полуднував, все пас.

Так вона ж, така невдячниця — он бач?
Заховалась за кущами,
Вперлась, тупає ногами,
І ні з місця, хоч проси її, хоч плач!"

А лисичка, як почула те, та в сміх:
—"Дайте лиш мені лозину,
Як прочухаю їй спину,
Прибіжить в село раніше від усіх".

Ухопила хворостину — шусть у гай!
А коза схилила роги,
У траву втопила ноги,
Гнівно трусить бородою — не чіпай!

А тоді як почне:
— “Ме-ме-ме, ме-ме-ме...
Тут низькі дерева,
Тут солодка трава,
Не заманиш ти звідси мене!”

Налякалася лисичка — у-ху-ху!
Хвіст під себе підібгала,
До Панасика припала:
— “Ох, до смерти я набралася страху,

Як замекала, затупала та хап!...”
Плаче лиска, нарікає,
Слізоньки дрібні втирає,
А вони з очей в травичку — тільки кап...

Прилетіла з поля бджілонька мала,
Впала-сіла на дубочку,
На найменшому листочку
Розправлять собі крильцята почала.

От, уздріла наших друзів у плачу:
— “Що вам, любі, сталось злого?
Я напасника лихого
По заслузі покараю ще й провчу”.

А вони всі аж заходяться від сліз:
— "Чи далеко ще до ночі?
А коза в село не хоче —
Круть хвостом, наставить роги та й у ліс!"

Як почула наша бджілонька таке,
Стала тішити, вмовляти:
— "Ну, не плачте, серденята!"
Та в кущі, а звідти грізне "ме-ке-ке!"

Наша бджілка до рогатої кози,
До самісінького вуха
Підлетіла та щодуху
Заспівала по-бджолиному: — "Бзи-бзи..."

А коза з переляку тремтить,
Як не стане просить:
— "Ме-ме-ме, не літай.
Ме-ме-ме, ме-ме-ме, ме-ме-ме,
Не мене жали, бджілонько, не мене!"

Дременула через поле у село,
Тільки ноги дріботіли,
Тільки роги майоріли —
Ще такої їй напасти не було!

А Панасик так сміявся, аж гуло!
Бджілці дякує, звірятам,
Просить в гості завітати —
Та й побіг собі, співаючи, в село!

E. K